

Koiran ja kissan silmävammojen ensiapu

Vaikka silmä sijaitseekin varsin suojaisessa paikassa kuopassaan osittain kallon sisällä, se voi vaurioitua monin tavoin. Vakavat silmävammat voivat aiheutua silmään kohdistuneesta kovasta iskusta, silmään osuneesta terävästä esineestä tai syövyttävien aineiden vaikutuksista. Tärkein ensiavun tehtävä on estää vahinkojen lisääntyminen. Tämän jälkeen potilas on kaikissa tapauksissa toimitettava pikaisesti eläinlääkärin vastaanotolle.

Lisävahingot

Koira tai kissa ei saa vahingoittaa silmää lisää raapimisellaan tai pään hankaamisella maahan. Tämä onnistunee kaulurin tai huolellisen kiinnityksen turvin siihen saakka kun potilas saadaan eläinlääkärin vastaanotolle.

Vieraat esineet

Poista isoimmat helposti irtoavat vierasesineet (tikut ja muut roskat) kehon lämpöisen puhtaan veden avulla (mieluiten ensiapuun tarkoitettu silmähuuhdevesi: 0,9 % natriumkloridi -liuos). Mikäli vierasesine ei ota irrotukseen, anna eläinlääkärin irrottaa vierasesine paikallispuudutuksessa tai tarvittaessa rauhoituksessa, lisävahinkojen syntymisen estämiseksi.

Silmän ulospullahtaminen

Ulkonevan silmämunan omaavilla koira- ja kissaroduilla silmän pullahtaminen ulos silmäkuopasta voi tapahtua suhteellisen helposti. Suojaa tällöin vahingoittunut silmä kehon lämpöiseen puhtaaseen veteen kastetulla puhtaalla puuvillaisella kankaalla ja toimita potilas pikaisesti eläinlääkärille.

Terävät pistot ja esineet

Mikäli epäilet silmämunaa lävistänyttä vammaa, peitä molemmat silmät. Tämä estää vahingoittuneen silmän liikkumisen katseen mukana ja siten mahdollisten lisävahinkojen syntymistä.

Kemialliset palovammat

Kotitalouksien puhdistusaineiden, lipeän, sementin ym. sisältämät emäksiset aineet ovat syövyttäviä ja usein silmälle erittäin haitallisia. Ensiavuksi vahingoittunut silmä huuhdotaan heti runsaalla haalealla puhtaalla vedellä tai silmähuuhdevedellä (0,9 % natriumkloridi) 20-30 minuutin ajan ennen eläinlääkärille vientiä.

Samoin on toimittava hapon joutuessa silmään. Hapot ovat onneksi kuitenkin yleensä vähemmän vahingoittavia kuin emäkset. Lisäksi olisi hyvä selvittää myrkytystietokeskuksesta (puhelinnumero: 09-471 977, varanumero 09-471 11) silmään joutuneen kemiallisen aineen luonne. Eläinlääkäri voi vielä huuhtomista jatkaessa tarvittaessa tapauskohtaisesti neutraloida silmään joutunutta ainetta. Kotona neutraloimista ei suositella missään tapauksessa.

Ensiapukaapin sisältö silmävammojen varalta

- Silmähuuhdevettä: 0,9 % natriumkloridia (puhdas kraanavesikin käy paremman puutteessa mainiosti !)
- Puhdasta puuvillaista pehmeää kangasta / pumpulia
- Kauluri

Artikkelin kirjoittaja: [Sari Jalomäki, ELL, pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri, silmätarkastuseläinlääkäri](#)

© 2008 Apex Malmin Eläinklinikka. Lyhyt lainaus artikkelista sallitaan, kun artikkelin kirjoittaja Sari Jalomäki, Malmin Eläinklinikka Apex ja kirjoitusvuosi 2008 mainitaan. Koko artikkelin kopiomisesta web-sivuille tai muuhun käyttöön on aina sovittava kirjoittajan kanssa.